

Hvør skal rinda

Viðari sigur Atli Dam:

— Politiska ósemjan snýr seg um, hvør loysn skal nýtast.

Skal vanligi borgarin, sum stríðist fyri hvørt oyra og rindar høgan skatt, gjalda?

Elle skulu vit taka inn nakrar av teimum túsundtals óskattaðu nýtlu-kronunum, sum tey, ið árávis ikki hava galdið skatt, kunnu draga frá á roknskapinum?

Elle skulu vit taka inn av teimum kronunum, sum bankar og lágt-skattaðar fyrirkøtur á hvørjum ári leggja til viks?

Verja tey fáu

— Fólkaflokkurin og sambandsflokkurin vilja verja hesi fáu, samstundis sum teir ikki tora at seta avmarkingar í studninginum, har nýtlu-møguleikarnir eru í so høgri slær Atli Dam fast og heldur fram:

— Ístaðin vaksa teir um kreppuna í orð og tal, so fólkið — hin vanligi skattgjaldarin — óttafullt skal góðtaka, at hann framvegis uttan at mukka rindar fyri hesi fáu, sum hóast tey rinda lítlan skatt, brúka hundraðir av milliónum av okkara tjóðarúteku.

Fáa ikki lut í kapitalvøkstrinum

— Heldur ikki tora fólka-flokkurin og sambands-flokkurin at loyva eini rationellari vinnu, sum annaðhvørt er stuðlað ella

Talva 4.37. Gjalddagarnir Føroya 1977

A. Væru- og tænastuvæðing			
Milj. kr.	Íntækur	Streiddur	Netto- íntækur
1. Útrýtt (fótb og innflyt. cif)	861,9	910,9	+ 49,0
2. Sjúkratækingur:			
a. Farmaskip	80,8	87,7	+ 7,9
b. Fiskiskip	-	70,8	+ 70,8
3. Ferðing uttanlands o. t.	20,4	120,0	+ 99,6
4. Trygging, ómakslon o. t.	3,7	13,9	+ 10,2
5. Væru- og tænastur annars	50,2	78,4	+ 28,2
Væru- og tænastur tilsamans	1.019,0	1.275,7	+ 256,7
6. Rentur og gætur (netto) o. l. til og frá útlánum	27,6	72,6	+ 45,0
7. Danská ríkið	263,2	-	- 263,2
Væru- og tænastuvæðing tilsamans	1.309,8	1.298,3	- 11,5
Misjónir	-	-	+ 3,7
			7,8
B. Kapitalflutningur			
Nettovæðing av	Gagn	Skuld	Nettoskuld
1. Landskassin	10,9	10,9	-
2. Kommur, SEV o.a.	22,3	22,3	-
3. Peningastovnar:			
a. bankar og sparikassar	0,9	-	+ 0,9
b. realkreditstovnurin	-	22,3	- 22,3
4. Seðlaumfarið	12,4	-	+ 12,4
5. Útrýttningalegini netto	51,9	+ 1,0	+ 50,9
6. Aðrar fyrirkøtur og persónar	-	2,9	- 2,9
Kapitalflutningur tilsamans	65,2	57,4	+ 7,8
Heimildartilfar: Búskaparráðið.			

rikin av tí almenna, tí nakrir privatir ikki fáa ágóðan allan.

— Heldur skulu, sigur Atli Dam, hundraðir av føroyskum siglingarmonnum virka hjá øðrum tjóðum, soleiðis at bert lön teirra kemur hesum samfelagnum til góðar, meðan allar kapitaltilvæktur, sum er fyrirtreitin fyri framhaldandi útbygging, skal fara í danskar lummar, sjálvt um hesin kapitaltilvæktur er hált-hundrað ferðir størri, enn tann rentu- og avdráttarbyrða, sum tey føroysku farmasiglingar-feløgin hava at bera sam-anlagt.

Pauli spáddi skeivt

Eisini visir Atli Dam á óðaskiftið um figgarløg-

ina og lögmanróðuna í 1975, tá Pauli Ellefsen málaði støðuna upp, sum um allar verðsins ólukkur lógu beint um hornið — og at landið fór á húsagang eftir heilt fáum mánaðum.

— Úrslitið av tí húsaganginum er nú, at Pauli Ellefsen skýrir hesi árin sum tey ríkastu, føroyska samfelagið nakrantíð hevur havt, so spádómsevnir Paula Ellefsens eru ógvuliga avmarkað.

Ber ikki til at spara seg úr kreppum!

— Eg rokni við, sum m.a. javnaðarflokkurin hevði til ta kreppuna, verður nýttuligur aftur.

— Tað ber ikki til bert at spara seg úr kreppum.

Tað mugu eisini alternativir vinnuvegir finnast. Ein teirra er m.a. at taka størri lut í siglingini á hævunum, men nógvir aðrir finnast. T.d. ein útbygging av landbúnaðinum og idnaði á landi.

— Og eg kann leggja afturat, at javnaðarflokkurin eigur loysnir á øllum hesum økjum, eins og hann átti loysnir á kreppunum í 1958, seinast í tryssunum, í 1975 og mangar aðrar ferðir annars.

Meginparturin iløgur

Um uttanlandsskuldina sigur Atli Dam, at í slíkum førum kann tað vera skilgott at økja hana fyri eina tíð:

— Vit mugu minnst til, at størsti parturin av uttanlandsskuldini er farin til framleiðsluskapandi iløgur. T.d. vóru iløgurnar í fiskiskip fyrriárið umleið 165 mió. kr. og árið fyri vóru tær uppfartur størri, einar 177 mió. kr.

— Hesar iløgurnar fara at merkjast á tann hátt, at vit verða betur førir fyri at afturgjalda tey lán, sum eru tikin tey seinru árin.

— Avgjerandi er, hvat álit teir útlendsku láni-stovnar, sum skulu fígga okkara gjaldsjavnaðall fyri eina tíð, hava á okkara búskapi.

— Hetta álit varðveita vit við at reka ein javnan politik, og higartil hava so aðrir havt álit á, at vit eru mentir at basa kreppum, sigur Atli Dam at enda. §

kring oyggjarnar

Unglingar bukaðu gamlan mann av

Ein 70 ára gamal maður

ur í Klaksvík var í seinastu viku innlagdur á sjúkrahúsið eftir at hava verið sligin av tveimum unglingum.

Sonur hansara var eisini innlagdur. Hann hevði frammanundan brotið beinið og var tað í gipsi. Unglingarnir høvdu rakt hann so meint í beinið við einum træspreki, at gipsið brotnaði.

Politiið í Klaksvík sigur, at tann ungi maðurin við beinbroti- num var komin upp at skeldast við tveir aðrar unglingar. Pápin sær hetta og vil leggja í millum. Hetta dæmdu hinum báðum lítið og teir bukaðu bæði pápan og sonin av við

einum træspreki.

Pápin liggur framvegis á sjúkrahúsi, meðan sonurin er útskrivaður. Politiið upplýsir, at teir í løtuni arbeiða við málinum. Onkur skal avhoyrast og so verður helst reist ákæra móti teimum báðum unglingunum, ið eru umleið 25 ára gamlir.

Teir hava áður gjørt seg inn á eldri fólk. Nakað herfyri varð gjørt herverk í einum húsum og ein eldri kona varð tveitt á dyr. Hon fekk miklan skelk av hesum, men tordi sum var ikki at melda tað til politiið, sum tó seinni hevur fingið frætt um herverkið.

Helikoptarin fann vilstan fjallmann á Oyrafjalli

Tá menn fóru á fjall á Oyrafjalli norðan fyri Norðoyri í Borðoyinni týsdagin, gjørdist so greyta tjúkt í mjørka, at ein av fjallmonnum viltist burt frá fjallgonguni. Tá menn varnaðust, hvussu vorðið var, vórðu boð send til Klaksvíkar. Bjargingarfelagið savnaði eftir stuttari løtu umleið 50 mans, sum saman við politinum fóru at leita. Helikoptarin varð somuleiðis boðsendur. Tá helikoptarin kom á plássið lýsti so mikið í, at hann kundi flúgva framvið fjallinum. Um

klukkan 9 týskvöldið sóu teir frá helikoptaranum mannin, og hann var fluttur til Klaksvíkar. Hann var illa fyrrikomin, tí hann hevði gingið allan dagin.

Maðurin greiddi frá, at hann var fyrst komin fram á seyðahúsið eysturi í Barmi. Tá tað lýsti nakað í var hann farin aftur til gongu. Seinni gekk hann seg á seyðahúsið í Skúvadal, og har avgjörði hann at vera fyrri náttina. Men tá var tað, at hann hoyrði helikoptaran, sum síðani flutti hann til Klaksvíkar.

Bygningar til sjúklingar lidnir um ársskiiftið

Arbeiðið uppá teir báðar bygningarnar til 48 sjúklingar á sjúkrahúsinum í Havn er nú komið so væl áleiðis, at tað verður klárt at flyta inn í nýggju íbúðirnar um ársskiiftið 1979/80.

Tað er nú nakað síðani, at bygningarnir vóru innilokaðir. Nú verður arbeiðt við at gera tey nógvu hølina liðug innan. Uttanfyri bygningarnar er eitt stórt øki, ið er ætlað til spællpláss, planerað.

Við teimum nýggju bygningunum verður bót munandi um um-

støðurnar hjá teimum evnaveiku. Higartil hava 20 sjúklingar búið í hølunum hjá stats-sjúkrahúsinum, meðan onnur búgva heima. Harumframt eru nógvir av hesum sjúklingum búsitandi á stovnum í Danmark.

Ætlanin er, at tey 20 á statssjúkrahúsinum og 28 onnur skulu flyta inn í nýggju bygningarnar fyrst í komandi ári. Samlaði kostnaðurin av teimum báðum bygningunum kemur helst at táta upp í móti 20 mill. kr., tá alt arbeiðið er liðugt.

Uffe, Emi, Bettina og Beinta

aðir — og argaust inn á okkum danir, men hetta ger seg ikki galdandi.

Høvdu tit hoyrt nakað um, at føroyingar vóru soleiðis?

Uffe: — Nei, men vit vita, at grønlandingar eru soleiðis, so tað kundi hugast, at tað sama gjørdi seg galdandi her.

Sleppa meira

Hvussu eru møguleikarnir her í Havnini sammett við møguleikarnar í Køge?

Bettina: — Ungdómur-in her sleppur meira. T.d. sleppa tey ungu at vera longur úti um kveldarnar. Vit verða hildin í fastari teymum. Í heila tikið fáa

tey loyvi til meira, enn vit gera.

Uffe: — Eisini hava vit lagt til merkis, at tann føroyski ungdomurin fær loyvi at roykja, fyrr enn vit gera — og næstan øll av roykja. Tað eru bert fáir av vertunum hjá okkum, sum ikki roykja.

Framhald á síðu 10

Uffe: — Ja, vit hava savnað tilfarið í mappur. Tað var ikki torført at finna tilfar um Føroyar. Nógv funnu vit á bókasavninum, í bókum og í bløðum.

Og siggja Føroyar soleiðis út, sum tit høvdu hugsað tykkum, áðrenn tit komu higar?

Bettina: — Vit trúðu ikki, at tað vóru so nógv fjøll.

Uffe: — Vit trúðu heldur ikki, at tað funnst trø og so nógv blómusløg, sum tað gera. Harafturat hevði og roknað við, at tað vóru fleiri timburhús.

Meira tolerantir

Líkjast føroyingar dønum?

Bettina: — Føroyingar-nir eru meira gestabliðir.

Uffe: — Og helst eru føroyingar meira tolerantir mótegis øðrum fólku.

Hvussu hava tit merkt tað?

Uffe: — Vit høvdu roknað við, at føroyingarnir vóru meira national-

istiskir — tjóðskaparsinn-